

Ольга ПАПІНОВА, консультант із питань бухгалтерського обліку та оподаткування

ДЕКЛАРАЦІЯ З ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ЗА ПІВРІЧЧЯ-2018: СТРОКИ І ПРАВИЛА ПОДАВАННЯ

Акценти статті:

- хто з платників податків повинен подати декларацію з податку на прибуток (далі – декларація) за півріччя 2018 року;
- у який строк слід відзвітувати перед контролюючим органом і сплатити податок;
- з якими «звітними особливостями» може зіткнутися платник податків у цьому періоді.

Хто звітує за півріччя

Відзвітувати перед органом ДФС за півріччя 2018 року зобов'язані:

- платники податку на прибуток, у яких дохід від усіх видів діяльності (за вирахуванням непрямих податків), визначений у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) за 2017 рік, перевищив 20 млн грн. (п. 137.4 Податкового кодексу, далі – ПК). До цієї категорії платників належать, зокрема, сільгосппідприємства, а також постійні представництва нерезидентів;
- підприємства, які з 1 липня 2018 року перейшли із загальної системи оподаткування на спрощену (ЗІР, категорія 102.23.01);
- суб'єкти, які займаються випуском і проведенням лотерей, незалежно від доходу за минулий рік (п. 137.8 ПК);
- неприбуткові організації, які в I або II кварталі 2018 року порушили вимоги, передбачені п. 133.4 ПК;
- платники єдиного податку третьої групи, які в I та/або II кварталі 2018 року виплатили на користь нерезидентів-юросіб дохід із джерелом походження з України (підстава – пп. 141.4.2 ПК) (ЗІР, категорії 102.18 та 108.05). Такі суб'єкти повинні подати декларацію із заповненими рядками 23–25 та додаток ПН.

Нагадаємо, що з 1 січня 2018 року **єдинники**:

- звільнені від сплати авансового внеску з податку на прибуток при виплаті дивідендів (зміни внесені до абзацу сьомого пп. 57.1¹.2 ПК);

- зобов'язані нараховувати і сплачувати податок із доходів нерезидента – юридичної особи або уповноваженої ним особи (крім постійного представництва на території України) у порядку, розмірах і строки, установлені розд. III ПК. Це прямо прописано в п. 297.5 ПК.

Строк подання декларації і сплати податку

Декларацію за півріччя 2018 року потрібно подати **не пізніше 9 серпня (четвер)**.

Сплатити задекларований податок на прибуток слід протягом 10 календарних днів після закінчення строку подання декларації (п. 57.1 ПК). Тобто в нашому випадку строк сплати податкових зобов'язань закінчується 19 серпня. Але ця дата припадає на вихідний (неділя). Відповідно, 18 серпня – це субота. Тому податок потрібно сплатити **не пізніше 17 серпня (п'ятниця)**.

На замітку! До речі, декларація подається за колишньою формою, затвердженою наказом Мінфіну від 20.10.15 р. № 897. Оприлюднений на сайті проект змін до звітної форми все ще є проектом (див. <http://sfs.gov.ua/diyalnist-/regulyatorna-politika-/regulyatorna-politika/2018-rik/72888.html>).

Як звітують єдинники за нерезидентними виплатами?

Тут слід зазначити суперечність: згідно з п. 297.1 ПК платники єдиного податку звільняються від обов'язку нарахування, сплати і подання податкової звітності з податку на прибуток підприємств. Але якщо у звітному періоді (кварталі) вони виплачували дохід нерезидентам, їм доведеться подати контролюючому органу звіт про виплачені доходи, утримані та перераховані до бюджету податки у строки і за встановленою формою (п. 103.9 ПК).

Такою встановленою формою є **декларація з податку на прибуток і додаток ПН**. Тобто за утриманим із нерезидента податком єдинники зобов'язані подавати декларацію. Причому за підсумками кварталу, півріччя, трьох кварталів і року – залежно від періоду, у якому були виплати нерезиденту. Такі висновки наведені і в ЗІР (категорія 108.05).

Строки подання декларації (із заповненим додатком ПН) – звичайні (див. вище).

Спосіб подання декларації

Платник податків може подати декларацію до органу ДФС (п. 49.3 ПК):

- особисто або через уповноважену особу;
- поштою рекомендованим листом із повідомленням про вручення й описом вкладення. Лист потрібно відправити не пізніше ніж за 5 днів до закінчення строку, встановленого для подання декларації, тобто із запасом на поштовий пробіг (п. 49.5 ПК);
- засобами електронного зв'язку в електронній формі (такий спосіб є обов'язковим для великих і середніх платників податків – п. 49.4 ПК).

Для довідки. Великими і середніми платниками податків є особи, які за підсумками минулого року відповідають як мінімум двом із трьох нижченаведених критеріїв (ч. 2 ст. 2 Закону від 16.07.99 р. № 996-XIV, далі – Закон № 996):

- середня чисельність працівників – більше 50 чоловік;
- балансова вартість активів – понад 4 млн євро;
- чистий дохід від реалізації – понад 8 млн євро в еквіваленті за середнім курсом НБУ.

Декларація в електронній формі повинна бути відправлена не пізніше закінчення останньої години дня, у якому закінчується строк її подання (п. 49.5 ПК). Тобто крайній строк – 9 серпня. Доповнення до неї також повинні подаватися в електронній формі (п. 46.4 ПК).

У якому випадку контролюючий орган має право не прийняти декларацію?

Про це сказано в п. 49.11 ПК: декларація **не буде прийнята, якщо вона заповнена з порушенням вимог п. 48.3 та 48.4 ПК**. При цьому контролюючий орган зобов'язаний надати платникові податків письмове повідомлення про відмову в прийнятті податкової декларації із зазначенням причин.

Якщо декларація була подана до органу ДФС:

- поштою або засобами електронного зв'язку – повідомлення направляється платникові протягом **5 робочих днів** із дня отримання декларації;
- особисто платником податків або його представником – протягом **3 робочих днів** із дня отримання.

Хочемо попередити! Навіть якщо платникові податків відмовили в прийнятті декларації, він усе одно зобов'язаний сплатити задекларований у ній податок у встановлені строки (п. 49.16 ПК).

Коли дані декларації заносяться до інтегрованої картки платника (далі – ІКП)?

Це питання регулюється Порядком, затвердженим наказом ДФС від 07.04.16 р. № 422 (далі – Порядок № 422). Як впливає з пп. 2 п. 4 розд. IV Порядку № 422, дані звітних документів, поданих платниками до закінчення строку сплати грошового зобов'язання, відображаються в ІКП на дату, яка відповідає останньому дню строку сплати такого платежу.

Пояснення до декларації

Припустимо, при складанні звітності платник виявив, що чинна форма не дозволяє йому правильно (згідно з нормами ПК) визначити податкові зобов'язання. У такій ситуації він має право (п. 46.4 ПК):

- повідомити про це податкову службу в спеціально відведеному місці декларації;
- доповнити декларацію відповідними додатками (доповненнями).

Із цією метою в декларації передбачена **спеціальна таблиця для пояснень: поле «Наявність доповнення»**. У разі її заповнення тут потрібно проставити позначку про наявність доповнень (доповнення може бути не одне) і коротко викласти їх суть.

Самі **доповнення подаються на окремих аркушах у вигляді додатків до декларації**, складених у довільній формі, з поясненням мотивів їх подання. Кількість таких аркушів зазначається внизу таблиці для пояснень.

Візьміть до відома! Додатки заповнюються тією ж мовою, що й декларація (українською), оскільки вони є її невід'ємною частиною і використовуватимуться контролюючим органом при аналізі показників декларації.

Часто необхідність дати пояснення виникає через інформацію, наведену в додатку ВП (у випадку, якщо помилка була допущена в будь-якому з додатків – див., наприклад, на с. 49 цього номера).

Можна без доповнень! Вище ми вже заважили, що платник податків, який подає звітність в електронній формі, доповнення теж повинен подавати в електронній формі (п. 46.4 ПК). Правда, це не завжди можливо з причин технічного характеру. Тому на практиці будь-який платник податків може зробити таким чином: обмежитися коротким викладом у таблиці для пояснень причин нестандартного заповнення декларації або додатків. Якщо відведеного для пояснень місця буде достатньо, щоб усе зрозуміло викласти, то доповнення не доведеться подавати.

Подання «порожньої» декларації

Подавати чи не подавати декларацію з прочерками? Це питання, як і раніше, актуальне. З п. 49.2 ПК впливає, що платник податків зобов'язаний

подавати податкові декларації за кожний звітний період, якщо у цьому періоді:

- виник об'єкт оподаткування;
- є показники, що підлягають декларуванню.

Про які саме показники ідеться, неясно. Підказки контролюючого органу в цьому випадку не особливо допомагають платникам податків. Наприклад, в ЗІР (категорія 102.23.02) сказано, що за відсутності об'єктів оподаткування і показників, що підлягають декларуванню відповідно до вимог ПК, декларацію, у тому числі і фінансову звітність, можна не подавати. Водночас в Індивідуальній податковій консультації ДФС від 01.06.17 р. № 435/б/99-99-15-02-02-15/ІПК зроблено такий висновок: незалежно від того, ведеться підприємством господарство чи ні, є у нього в штаті працівники чи ні, підприємство зобов'язане подати декларацію контролюючому органу.

Тому ми рекомендуємо подати контролюючому органу «порожню» декларацію, додавши до неї фінансову звітність (у ній-то будуть показники).

Фінансова звітність як додаток ФЗ

Додаток ФЗ істотно відрізняється від інших додатків до декларації з податку на прибуток. Завважимо деякі особливості його подання:

- як правило, фінансова звітність подається за допомогою автоматизованої системи «Єдине вікно здачі електронної звітності». Щоб перевірити наявність форм фінзвітності (додатки ФЗ до декларації), контролюючий орган здійснює їх пошук серед поданих раніше і зареєстрованих у центральній базі даних чинних форм фінансової звітності за відповідний звітний період (періоди);
- фінзвітність є не тільки додатком до декларації, але й самостійною формою звітності. Причому встановлений **строк подання фінзвітності органам держстатистики** (за підсумками півріччя – не пізніше 25 липня 2018 року) **настає раніше, ніж строк подання декларації** контролюючому органу (не пізніше 9 серпня 2018 року). Тому **не виключено, що, заповнюючи декларацію, бухгалтер виявить помилку**, яка позначилася на правильності складання раніше поданої органам держстатистики фінзвітності. Тобто **дані рядка 2 декларації не відповідатимуть даним рядка 2290 форми № 2 (№ 2-м)**. У такому разі **платникові податків доведеться скориста-**

тися нормами п. 46.4 ПК, щоб пояснити відмінності у спеціальній таблиці декларації (див. вище);

- передбачені П(С)БО 6 правила виправлення помилок у бухобліку та звітності не відповідають механізму виправлення помилок показників декларації і додатків (контролюючому органу потрібна виправлена фінзвітність, де замість неправильних показників зазначені правильні).

На замітку! Подати уточнену фінзвітність органам держстатистики теоретично можливо (ч. 6 ст. 14 Закону № 996), але на практиці навряд чи реально. Тому необхідні уточнення підприємству доведеться зробити при складанні фінзвітності за наступний період поточного року.

Які рядки (клітинки) декларації заповнюються у зв'язку з поданням додатка ФЗ?

У рядку «Наявність додатків» (після основної таблиці декларації) напроти цього додатка пропонується позначка «+», як і для будь-якого іншого додатка.

Крім того, платник податків, розшифровуючи склад додатка ФЗ в окремій таблиці «Наявність поданих до Декларації форм фінансової звітності», повинен поставити позначки у клітинках, які відповідають поданим формам.

Нагадаємо, що при складанні проміжної фінзвітності підприємства, які звітують згідно з національними стандартами бухобліку, заповнюють дві форми (п. 2 Порядку, затвердженого постановою КМУ від 28.02.2000 р. № 419):

- Баланс (Звіт про фінансовий стан);
- Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід).

Є нюанс! Як впливає з роз'яснення в ЗІР (категорія 102.23), при заповненні поля «Додаток на __ арк.» декларації в загальній кількості аркушів урахується також кількість аркушів фінзвітності. Про те, що при цьому слід заповнювати і таблицю, яка стосується доповнень, нічого не сказано. Уважаємо, що таблиця буде задіяна в ситуації, яка відповідає нормам п. 46.4 ПК (див. вище).

Звіт про суми податкових пільг

Платники податків зобов'язані вести облік сум податку і збору, не сплачених ними до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг (п. 30.6 ПК). Такий облік ведеться згідно з Порядком і за формою, затвердженими постановою КМУ від 27.12.10 р. № 1233 (далі – Порядок № 1233).

Для заповнення **Звіту про суми податкових пільг** (далі – Звіт) платники податків користуються Довідниками податкових пільг (станом на 04.07.18 р. діють **Довідники № 89/1 та № 89/2**).

На замітку! Якщо суб'єкт господарювання пільгами не користується, то Звіт він не подає.

У п. 3 Порядку № 1233 сказано, що Звіт подається суб'єктом господарювання за 3, 6, 9 та 12 календарних місяців за місцем його реєстрації протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем податкового періоду. Таким чином, Звіт за підсумками півріччя 2018 року потрібно подати **не пізніше 9 серпня 2018 року**.

Нагадаємо! З 1 січня 2017 року Звіт про суми податкових пільг є податковою декларацією в розумінні ПК (п. 46.1 ПК). А отже, за його неподання або несвоєчасне подання платники притягуватимуться до відповідальності згідно з п. 120.1 ПК. Мінімальна сума штрафу (при одноразовому порушенні) становить 170 грн.

Чи повинні подавати Звіт за 6 місяців 2018 року платники податків, які мають пільги, але звітують із податку на прибуток за підсумками року?

Ні, не повинні. На жаль, чітке і зрозуміле роз'яснення із цього питання з'явилося в ЗІР (категорія 102.23) не так давно.

А до 08.06.18 р. діяло інше роз'яснення, відповідно до якого ніяких винятків щодо квартальної звітності за пільгами для річних платників податку на прибуток не було. До речі, саме тому (щоб забезпечити читачів) у «БАЛАНСІ», 2018, № 35, с. 25–26 було запропоновано розрахунковим шляхом визначити суму пільги для заповнення Звіту. На сьогодні робити такий розрахунок річним платникам немає необхідності. ■